

Regler

Skolskjuts och elevresor i Oskarshamns kommun

Regler för skolskjuts och elevresor i Oskarshamns kommun

Ansvarig för dokumentet: Organisationsstrateg bildningsförvaltningen

Omfattar: Förskoleklass, grundskola, anpassad grundskola, gymnasieskola och anpassad gymnasieskola

Informationsklass: Öppen

Publicering: Författningssamling

Beslutsinstans: Bildningsnämnden

Fastställd: 2023-06-14, § 78

Reviderad:

Gäller från och med: 2023-08-01

Giltighetstid: Tillsvidare

Ersätter: BN 2020/000291

Diarienummer: BN 2023/000380

Innehåll

1	Introduktion	4
2	Skolskjuts	4
2.1	Lagregler och överklagan	4
2.2	Vem är berättigad skolskjuts?	5
2.2.1	Avstånd	6
2.2.2	Trafikförhållanden	7
2.2.3	Funktionsnedsättning	8
2.2.4	Annan särskild omständighet	9
2.2.5	Växelviss boende	9
2.2.6	Skolskjuts till annan skola än anvisad skola	9
2.2.7	Generella undantag i Oskarshamns kommun	10
2.3	Vad gäller vid rätt till skolskjuts?	10
2.3.1	Ansvarsfördelning	10
2.3.2	Allmän kollektivtrafik eller särskild anordnad skolskjuts?	11
2.3.3	Färdbevis och skolkort	11
2.3.4	Uppsamlings- och hållplats	11
2.3.5	Försenade elever	12
2.3.6	Restid och väntetid	12
2.3.7	Tillfällig avbokning	12
2.3.8	Självskjuts	12
2.3.9	Vinterskolskjuts	13
2.3.10	Fritidshem	13
2.3.11	Modersmål	13
2.3.12	Kompisåkning	13
2.3.13	Vid flytt inom kommunen	13
2.3.14	Ändrade förutsättningar under pågående läsår	14
3	Elevresor	14
3.1	Lagregler och överklagan	14
3.2	Vem är berättigad elevresor?	14
3.3	Vad gäller vid rätt till elevresor?	15
4	Allmänt om skolskjuts och elevresor	15
4.1	Ordningsregler	15
4.2	Avvikelseberapportering	16
4.3	Vid extrema förhållanden	16
4.4	Avsteg från skolskjuts- och elevresoreglerna	16

1 Introduktion

Skolskjuts är en transport mellan en plats i nära anslutning till hemmet och skolan av elever i förskoleklass, grundskola, anpassad grundskola samt anpassad gymnasieskola. Skolskjuts kan ske enligt följande tre former.

- Skolskjuts med allmän kollektivtrafik. Skolskjuts anordnas genom färdbevis för den allmänna kollektivtrafiken.
- Särskilt upphandlade skolskjutsar. I de fall allmän kollektivtrafik inte är utbyggd eller av något skäl inte kan nyttjas, ordnar kommunen skolskjuts genom särskilt upphandlade skolskjutsar. Resor med särskilt upphandlade skolskjutsar sker med skolbuss, skoltaxi eller annat upphandlat fordon.
- Överenskommelse om ersättning för självskjuts. Överenskommelsen innebär att vårdnadshavare mot en viss ersättning från kommunen tar över det dagliga ansvaret för att eleven kommer till skolan. Beslut om självskjuts beslutas när någon annan skolskjutsform inte är möjlig, som ett alternativ vid skolskjuts på grund av växelvis boende eller på grund av särskilda skäl.

Oskarshamns kommun beslutar vilka elever som har rätt till skolskjuts medan Kalmar länstrafik planerar och upphandlar skolskjutsturer. Skolskjutsen sker, om det går, i första hand med allmän kollektivtrafik. Undantag finns där Oskarshamns kommun själva upphandlar och tillsammans med transportören planerar skolskjutsturerna. Detta kan gälla elever med särskilda behov eller växelvis boende.

Elevresor är en ersättning för elever i gymnasieskolan för resor mellan folkbokföringsadressen och skolan. Elevresor sker med den allmänna kollektivtrafiken.

Vårdnadshavarna förutsätts svara för att sitt barn förbereds och tränas på att klara skolvägen på ett så säkert sätt som möjligt. Det kan innebära att barnet måste följas till skola eller uppsamlings-/hållplats under så lång tid som behövs för att det ska klara att gå till och från platsen på egen hand.

2 Skolskjuts

2.1 Lagregler och överklagan

Rätten till skolskjuts regleras huvudsakligen i skollagen (2010:800). Skollagen reglerar vilka bestämmelser om skolskjuts varje kommun måste ta hänsyn till. Nedan följer de lagar om skolskjuts som gäller för förskoleklassen, grundskolan, anpassade grundskolan och anpassade gymnasieskolan. Vidare beskrivs rätten till överklagan av beslut.

Förskoleklassen

- Skollagen 9 kap 15 b §, skolskjuts i hemkommunen
- Skollagen 9 kap 15 c §, skolskjuts i en annan kommun än hemkommunen
- Skollagen 9 kap 21 a §, skolskjuts till fristående förskoleklass

Grundskolan

- Skollagen 10 kap 32 §, skolskjuts i hemkommunen
- Skollagen 10 kap 33 §, skolskjuts i en annan kommun än hemkommunen
- Skollagen 10 kap 40 §, skolskjuts till fristående grundskola

Anpassade grundskolan

- Skollagen 11 kap 31 §, skolskjuts i hemkommunen
- Skollagen 11 kap 32 §, skolskjuts i en annan kommun än hemkommunen
- Skollagen 11 kap 39 §, skolskjuts till fristående anpassad grundskola

Anpassade gymnasieskolan

- Skollagen 18 kap 30 §, skolskjuts i hemkommunen
- Skollagen 18 kap 31 §, skolskjuts i en annan kommun än hemkommunen
- Skollagen 18 kap 35 §, skolskjuts till fristående anpassad gymnasieskola

Den som inte är nöjd med beslut om skolskjuts kan överklaga beslutet till förvaltningsrätten genom ett förvaltningsbesvär, skollagen (2010:800) 28 kap 5 §. Förvaltningsbesvär innebär att domstolen gör en fullständig bedömning om beslutets lämplighet. Förvaltningsrätten kan sätta ett annat beslut i stället.

Förvaltningsbesvär tillämpas i ärenden kopplat till nedanstående lagar.

- 9 kap 15 b § första stycket
- 9 kap 15 c § första stycket
- 10 kap 32 § första stycket
- 10 kap 33 § första stycket
- 11 kap 31 § första stycket
- 11 kap 32 § första stycket
- 18 kap 30 § första stycket
- 18 kap 31 § första stycket

Laglighetsprövning blir aktuellt då eleven inte går i den kommunala placeringskolan. Reglerna för laglighetsprövning finns i kommunallagen (2017:725) 13 kap. Förvaltningsrätten gör en bedömning av beslutets laglighet. Möjligheten till laglighetsprövning enligt kommunallagen gäller om det inte finns särskilda regler i annan lag om hur beslut kan överklagas. Förvaltningsrätten kan inte ändra beslutet, hela beslutet ogiltigförklaras.

2.2 Vem är berättigad skolskjuts?

Utgångspunkt för elevens rätt till skolskjuts utgörs av elevens bostadsadress, vilken i huvudregel är densamma som elevens folkbokföringsadress. I vissa fall kan utgångspunkten utgöras av en bostadsadress som inte är elevens folkbokföringsadress, till exempel vid placering i korttidsboende.

Med hemkommun avses den kommun som personen är folkbokförd i. För den som är bosatt i landet utan att vara folkbokförd här avses med hemkommun den kommun som hen stadigvarande vistats i eller om hen saknar stadigvarande vistelseort, den kommun som hen

för tillfället uppehåller sig i. Detsamma gäller den som är kvarskrivnen i en kommun enligt 16 § folkbokföringslagen (1991:481).

Beslut om skolskjuts fattas av kommunen där eleven är folkbokförd. Elever som går i någon av Oskarshamns kommun skolor men som bor i en annan kommun får ansöka om skolskjuts i den kommun som hen är folkbokförd i. Oskarshamns kommun beslutar om skolskjuts för elever som är folkbokförda i Oskarshamns kommun.

En elev i kommunal förskoleklass, grundskola, anpassad grundskola eller anpassad gymnasieskola har rätt till kostnadsfri skolskjuts om det behövs med hänsyn till...

- ... färdvägens längd,
- ... trafikförhållanden,
- ... elevens funktionsnedsättning,
- ... någon annan särskild omständighet.

Vidare kan en elev vara berättigad skolskjuts om hen har två bostadsadresser på grund av växelvis boende. Även elever som går i förskoleklass, grundskola, anpassad grundskola och anpassad gymnasieskola i andra skolenheter än den enhet där kommunen skulle ha placerat dem i kan ha rätt till skolskjuts om vissa ytterligare förutsättningar än de ovan angivna är uppfyllda. Utgångspunkten för dessa förutsättningar är att anordnande av skolskjuts för dessa elever kan ske utan att det medför organisatoriska eller ekonomiska svårigheter för kommunen. Utöver ovan nämnda skäl finns det vissa generella undantag för Oskarshamns kommun som ger elever rätt till skolskjuts. I avsnitt 2.2.1 till 2.2.7 förtydligas vad som gäller vid respektive skäl till skolskjuts.

En prövning av rätten till skolskjuts ska ske individuellt i varje enskilt fall med utgångspunkt i de författningsbestämmelser som reglerar rätten till skolskjuts. Samtliga förutsättningar som kan grunda rätt till skolskjuts ska prövas och det ska i varje enskilt fall framgå att prövningen har haft en sådan omfattning.

2.2.1 Avstånd

Elever i förskoleklass, grundskola, anpassad grundskola och anpassad gymnasieskola som går i den skolenhet där kommunen har placerat dem har rätt till skolskjuts om avståndet mellan bostaden och skolan överstiger nedan uppsatta gränser.

Tabell 1 Avståndsgränser för rätt till skolskjuts

Årskurs	Avstånd bostad till skola
Förskoleklass	2 km
Åk 1-3	2 km
Åk 4-6	4 km
Åk 7-9	5 km
Anpassad gymnasieskola	6 km

Avståndsmätning utförs från bostadens fastighetsgräns till skolans fastighetsgräns. Vid mätning används Oskarshamns kommuns GIS-system. Avståndet mellan bostad och skola mäts utifrån att det är en säker skolväg. Uppfylls avståndskravet beviljas skolskjuts per automatik ett läsår i taget.

Skolskjutsen hämtar och lämnar vanligtvis inte vid elevens bostad utan vid en hållplats (allmän kollektivtrafik) eller uppsamlingsplats (särskild anordnad skolskjuts). Om gångavståndet mellan bostaden och uppsamlings-/hållplatsen överstiger nedan uppsatta gränser beviljas särskild anordnad skolskjuts till en uppsamlingsplats närmare bostaden.

Tabell 2 Avståndsgränser till hållplats eller uppsamlingsplats för rätt till särskild skolskjuts

Årskurs	Avstånd bostad till uppsamlings- eller hållplats
Förskoleklass	2 km
Åk 1-3	2 km
Åk 4-6	3 km
Åk 7-9	3 km
Anpassad gymnasieskola	3 km

2.2.2 Trafikförhållanden

Trafikförhållanden längs med färdvägen mellan bostaden och skolan eller mellan bostaden och uppsamlings-/hållplatsen kan vara ett skäl att bevilja skolskjuts. Vid bedömning av behov av skolskjuts med hänsyn till trafikförhållandena utgår Oskarshamns kommun från barnets perspektiv, men väger också in det vårdnadshavaransvar som alltid finns med för barnet i stort, i enlighet med föräldrabalken (föräldrabalk 1949:381) 6 kap 2 §. Det är vårdnadshavarens ansvar att förbereda och träna eleven på att klara sin skolväg på ett säkert sätt. Det är också vårdnadshavarens ansvar att eleven vistas säkert i trafiken genom att till exempel utrustas dem med reflexväst, ficklampa eller cykelhjälm.

Bedömning av trafikförhållandena görs av kommunens skolskjutsansvarig med stöd av bland annat Kalmar länstrafiks skolskjuts- och trafikplanerare. Vid bedömning om en elev har rätt till skolskjuts på grund av trafikförhållanden görs det en trafiksäkerhetsbedömning. Vid prövning av rätten till skolskjuts utifrån trafikförhållande genomförs en bedömning om närmsta väg bedöms som trafikfarlig med hänsyn till:

- Elevens ålder
- Vägens utformning
- Trafikslag längs vägen
- Trafiktäthet längs vägen
- Trafikföreskrifter för vägen
- Siktförhållanden längs vägen
- Elevens förväntade trafikkunskap
- Övrig trafiksituation

Trafiksäkerhetsbedömningen utgår från elevens boendemiljö, som räknas vara känd för eleven. Tätbebyggda områden anses generellt inte utgöra någon förhöjd risk då det ofta förekommer separata gång- och cykelvägar samt övergångsställen. En enslig grusväg på landsbygden utan gatlykter, vägren och med normal trafik kan därför bedömas som lika säker som en upplyst gång- och cykelbana mellan villaområden. Båda kan däremot bedömas av vårdnadshavare som en riskfaktor för sitt barn i lägre åldrar. Det är dock kommunens riskbedömning som avgör elevens rätt till skolskjuts, inte enskilda vårdnadshavares bedömning.

Skolskjuts ska beviljas på grund av trafikförhållandena endast i de fall det föreligger någon form av förhöjd risk i förhållande till vad som skulle kunna anses vara normala risker. Det är inte tanken att skolskjuts ska beviljas i alla situationer där det förekommer risker, till exempel mörker eller antal fordon eller vid korsande av väg.

Nederbörd, kyla, blåst, djur i skogen, mörker eller liknade ligger inte till grund för bedömning av trafikförhållanden som ger rätt till skolskjuts.

Det förekommer risker efter samtliga landets skolvägar på grund av trafikförhållanden, de flesta av dessa är emellertid inte av den karaktären att de berättigar till skolskjuts.

Vad som är trafikförhållanden som gör att elevens färdväg bedöms som trafikfarlig och riskfylld utöver det normala avgörs av relationen mellan elevens ålder och trafikmiljön. En elev som har rätt till skolskjuts på grund av trafikförhållanden ett läsår, kanske inte har den rätten läsåret därpå eftersom eleven kan utveckla sitt trafikbeteende över tid.

2.2.3 Funktionsnedsättning

Bedömning om rätt till skolskjuts utifrån funktionsnedsättning har med om det är bestående fysiska, psykiska eller intellektuella funktionsnedsättningar. Om en elev, av medicinska eller psykiska skäl, har behov av skolskjuts ska behovet motiveras och/eller biläggas i skolskjutsansökan med relevant underlag. Underlag kan vara till exempel intyg från elevhälsoteam, läkarintyg eller liknande. I utlåtandet ska det framgå hur funktionsnedsättningen innebär ett behov av skolskjuts för att ta sig till och från skolan.

Kommunen har även ansvaret för att erbjuda elev med tillfällig funktionsnedsättning skolskjuts om det behövs för att eleven kostnadsfritt ska kunna ta sig till skolan och fullgöra skolplikten. Det saknar betydelse vad den tillfälliga funktionsnedsättningen består i eller hur det har uppkommit.

I prövningen av huruvida den tillfälliga funktionsnedsättning föreligger som medför att skolskjuts ska beviljas ansvarar vårdnadshavare för att kontrollera möjligheterna att få kostnaderna för skolskjuts täckta av eventuell försäkring. Kommunens olycksfallsförsäkring finns angiven på kommunens hemsida www.oskarshamn.se.

2.2.4 Annan särskild omständighet

Skollagen innehåller även skyldighet för kommunen att anordna skolskjuts för elever på grund av ”annan särskild omständighet”. Syftet med denna punkt är att fånga situationer där det framstår som nödvändigt eller motiverande att bevilja skolskjuts trots att skolskjuts inte kan beviljas på grund av färdvägens längd, trafikförhållandena eller funktionsnedsättning hos elev. Bedömning görs utifrån de förutsättningar som är aktuella i det enskilda ärendet.

2.2.5 Växelvis boende

I vissa fall vid gemensam vårdnad anses eleven ha två bostadsadresser. Dessa fall benämns växelvis boende. Om förutsättningar för växelvis boende är uppfyllda ska en bedömning av elevens rätt till skolskjuts göras med utgångspunkt i elevens båda bostadsadresser.

Förutsättningar för skolskjuts vid växelvis boende är att...

- ... båda bostadsadresserna är belägna inom Oskarshamns kommun.
- ... eleven har sin ena bostadsadress belägen inom området för den skola som anvisats av kommunen.
- ... boendet ska bygga på ett fast och varaktigt arrangemang och vara likvärdigt fördelat på de båda adresserna, till exempel boende varannan vecka på respektive adress. Det likvärdiga boendet och att det är fråga om ett fast arrangemang ska tillstyrkas genom underskrift av vårdnadshavarna på kommunens ansökningsformulär och vid behov även kunna uppvisa dom, beslut eller skriftlig överenskommelse mellan parterna.
- ... elever med växelvis boende omfattas inte av reglerna om restid eller väntetid.
- ... ändring av körschema vid växelvis boende ska meddelas skolskjutsansvarig på bildningsförvaltningen senast två veckor i förväg.

2.2.6 Skolskjuts till annan skola än anvisad skola

Skolskjuts kan anordnas av kommunen för elever som väljer att gå i en annan skolenhet än den där kommunen annars skulle ha placerat dem. Elever i dessa fall är endast berättigade till skolskjuts om det inte innebär organisatoriska eller ekonomiska svårigheter för kommunen samt att de uppfyller skollagens krav på skolskjuts till följd av färdvägens längd, trafikförhållandena, funktionsnedsättning eller annan särskild omständighet. Att bli beviljad skolskjuts enligt detta brukar kallas att eleven blir beviljad skolskjuts enligt tilläggsregeln.

Utgångspunkten för bedömningen av ekonomiska svårigheter utgörs av den kostnad kommunen skulle ha haft för skolskjuts om elev gått i den skola som kommunen skulle ha placerat eleven i. Om skolskjutsen till den av eleven valda skolan är dyrare än vad det skulle ha varit i placeringskolan saknas rätt till skolskjuts. Motsvarande bedömning görs med beaktande av de organisatoriska svårigheter som kan uppkomma.

Om förutsättningarna för skolskjuts enligt tilläggsregeln inte är uppfyllda till följd av organisatoriska eller ekonomiska svårigheter för kommunen har eleven inte heller rätt att få ersättning för skolskjuts upp till det belopp som skolskjutsen skulle ha kostat om eleven valt att gå i placeringskolan.

Motsvarande skyldighet för kommunen att erbjuda skolskjuts gäller även för elever som går i fristående grundskola inom kommunen. Även i dessa fall görs bedömningen på så sätt som beskrivits ovan.

För elever som går i kommunala eller fristående skolor utanför Oskarshamns kommun föreligger inte rätt till skolskjuts.

Rätten till skolskjuts enligt tilläggsregeln kan upphöra ju äldre eleven blir beroende på att hen inte längre är berättigad skolskjuts till sin placeringskola.

Beslut om skolskjuts som fattas enligt tilläggsregeln kan inte överklagas enligt skollagen utan endast genom laglighetsprövning enligt kommunallagen (se avsnitt 2.1).

2.2.7 Generella undantag i Oskarshamns kommun

Elever boende i nedan angivna geografiska områden är skolskjutsberättigade även om de inte är berättigade på grund av färdvägens längd, trafikförhållandena, funktionsnedsättning eller särskild omständighet.

- Elever i förskoleklass till årskurs 3 boende i Emsfors och Emmekalv får samtliga skolskjuts till Påskallavikskolan även om inte avståndskravet uppfylls.
- Elever i förskoleklass till årskurs 3 boende i kvarteren Granliden och Tallbacken i Södertorn som har anvisats till Kristinebergskolan får samtliga skolskjuts även om inte avståndskravet uppfylls.
- Elever i årskurs 4 till 6 boende i Stångehamn får samtliga skolskjuts till Kristinebergskolan även om inte avståndskravet uppfylls.

2.3 Vad gäller vid rätt till skolskjuts?

2.3.1 Ansvarsfördelning

Vårdnadshavarna har ansvar för eleverna tills de har stigit på skolskjutsfordonet vid angiven uppsamlings-/hållplats på morgonen. Vårdnadshavarna har också ansvar efter det att eleverna har stigit av skolskjutsfordonet vid angiven uppsamling-/hållplats på eftermiddagen.

Under transport har entreprenören, genom föraren, ansvar för eleverna.

Bildningsförvaltningen har ansvar för tillsyn av eleverna efter det att eleverna har stigit av skolskjutsfordonet vid angiven uppsamlings-/hållplats vid skolan, under skoldagen, fram tills de har stigit på skolskjutsfordonet vid angiven uppsamlings-/hållplats vid skolan på eftermiddagen.

Bildningsförvaltningen ansvarar för att eleverna får information om vilka regler som gäller för skolskjuts samt att trafiksäkerhetshöjande åtgärder genomförs.

2.3.2 Allmän kollektivtrafik eller särskild anordnad skolskjuts?

Skolskjuts sker i första hand med allmänna kommunikationer, det vill säga allmän kollektivtrafik, om det går. Eleven får då ett färdbevis distribuerat av skolan. Mer information om färdbevis och skolkort se avsnitt 2.3.3.

Vid bedömning av skolskjuts med allmän kollektivtrafik ska kontroll göras så att tidtabeller på ett acceptabelt sätt överensstämmer med skolans ramtider för årskursen. Om tidtabellen medger att allmän kollektivtrafik endast kan användas i en färdriktning så ska allmänna kommunikationer användas i den färdriktningen såvida det inte finns skäl för annan bedömning för att kunna uppfylla skollagens krav på skolskjuts.

2.3.3 Färdbevis och skolkort

De elever som åker skolskjuts med allmän kollektivtrafik får ett färdbevis som kan nyttjas på skoldagar. Vanligtvis får eleven ett busskort, ett så kallat skolkort, som ska användas vid transport till och från skolan. Förlorat kort ska anmälas till skolans för att spärras. Nytt skolkort erhålls mot fastställd avgift. Avgiften regleras enligt bestämmelsen ”Taxor och avgifter bildningsnämndens verksamhet”. Om eleven slutar skolan eller inte är berättigad till fria resor är eleven skyldig att lämna tillbaka skolkortet till skolans expedition. Färdbevis för att åka med allmän kollektivtrafik kan även ges i form av biljetter.

2.3.4 Uppsamlings- och hållplats

De skolskjutsberättigade eleverna hämtas och lämnas vanligtvis inte vid bostaden utan i nära anslutning till hemmet. Antingen sker det vid en uppsamlings- eller hållplats. En uppsamlingsplats är en ej uppmärkt plats där särskild anordnad skolskjuts hämtar och lämnar elever. En hållplats är en plats där allmän kollektivtrafik stannar för att hämta upp och lämna passagerare. I avsnitt 2.1.1 anges hur långt det maximala avståndet till en uppsamlings- eller hållplats får vara i Oskarshamns kommun.

En uppsamlings- eller hållplats är en plats som bedöms vara lämplig ur trafiksäkerhetsmässiga skäl. Platsen är också vald för att få till en så effektiv skolskjutsrut som möjligt. Att hämta alla elever vid hemmet skulle ta alltför lång tid och de elever som åker skolskjuts skulle få en väldigt lång restid. Ibland är det heller inte lämpligt av andra skäl att stiga på och kliva av vid hemmet. Det kan exempelvis vara svårt för ett stort fordon att vända. Det är vårdnadshavarnas ansvar att se till att eleven kommer till och från på- och avstigningsplatsen på ett tryggt och säkert sätt.

Exakt var uppsamlingsplatsen är belägen kan variera något beroende på elev- eller trafiksituationen. Av detta följer att en uppsamlingsplats kan tillkomma, försvinna eller flyttas under pågående läsår. En eventuell förändring meddelas alla berörda senast två veckor i förväg.

2.3.5 Försenade elever

Skolskjutsen väntar inte på elever som inte finns på uppsamlings-/hållplatsen vid utsatt tid. Anges avgångstiden som ett tidsintervall ska eleven finnas på den anvisade platsen när tidsintervallet börjar (exempelvis anges avgångstid till klockan 7:05-7:10 ska eleven finnas på plats på uppsamlingsstället klockan 7:05). Om eleven är försenad till den ordinarie turen beviljas inte någon extratur.

2.3.6 Restid och väntetid

Ambitionen är att restid och väntetid för skolskjuts ska vara så kort som möjligt. Hänsyn tas dock till samordning med andra elevers skolskjuts.

Med restid menas tiden från att eleven stiger på skolskjutsfordonet vid hemhållplatsen till att hen anländer till skolan samt tiden från att eleven stiger på skolskjutsfordonet vid skolan till att hen anländer till hemhållplatsen. Eventuell tid vid byte av skolskjutsfordon räknas som restid. Elevens sammanlagda planerade restid per skoldag bör inte överstiga 120 minuter. Denna restid kan inte garanteras vid elevens eget val av skola eller vid växelvis boende.

Med väntetid menas tiden mellan att skolskjutsfordonet anländer till skolan eller avgår från skolan till tio minuter före eller efter skolans ramtid. Om väntetiden för en elev i förskoleklass till årskurs 3 överstiger 30 minuter eller för en elev i årskurs 4 till 9 överstiger 60 minuter föreslås alternativa åtgärder. Till exempel kan gratis vistelse på fritidshem erbjudas i avvaktan på skolstart och/eller hemskjuts.

Som skoldagens start och slut räknas den ramtid som skolan angivit för respektive årskurs. Väntetider som uppstår på grund av att eleven har ”håltimme” i början eller slutet av skoldagen berättigar inte särskild anordnad skolskjuts. Vidare berättigar inte heller tillfälliga förändringar såsom inställda lektioner särskild anordnad skolskjuts.

2.3.7 Tillfällig avbokning

Vid sjukdom, egen ansökt ledighet eller annan tillfällig avbokning av särskild anordnad skolskjuts ska vårdnadshavaren kontakta transportör så snart det är möjligt. Information om telefonnummer till transportören och rutiner lämnas separat vid skolstart. Elever som åker skolskjuts med allmän kollektivtrafik behöver inte meddela transportören.

2.3.8 Självskjuts

Oskarshamns kommun kan erbjuda vårdnadshavare kostnadsersättning för transport av elev till och från skola eller av kommunen anvisad uppsamlings-/hållplats. Överenskommelse

mellan kommunen och vårdnadshavarna görs om någon annan skolskjutsform inte är möjlig eller som ett alternativ vid skolskjuts på grund av växelvis boende.

För elev bosatt på ö utan reguljär båtförbindelse kan självskjutsersättning erbjudas för färd över vatten till närmaste uppsamlings-/hållplats.

Ersättningsbelopp utgår enligt Skatteverkets normer för skattefri kilometerersättning för tjänsteresor med egen bil.

2.3.9 Vinterskolskjuts

Under vintern kan en elev ha rätt till skolskjuts om trafiksäkerheten till skolan eller uppsamlings-/hållplatsen försämras avsevärt. Försämringarna kan exempelvis handla om att vägbredden minskar på grund av oplogade vägrenar eller att sikten för fordon på en krokig eller backig väg blir nedsatt på grund av mörker.

Vinterskolskjuts kan beviljas för elever mellan vecka 45 till och med vecka 7.

Ansökan om vinterskolskjuts sker senast den 30 september och gäller för pågående läsår.

2.3.10 Fritidshem

Elever inom fritidshemsverksamhet är inte berättigade till skolskjuts. Det innebär att om en elev vistas på ett fritidshem i anslutning till skolan är eleven inte berättigad till skolskjuts till eller från fritidshemmet.

2.3.11 Modersmål

Elever som deltar i modersmålsundervisning kan ha rätt till skolskjuts om det handlar om en resa mellan elevens hem och plats där modersmålsundervisning bedrivs. Om eleven har modersmålsundervisning efter ordinarie skoldag kan eleven ha rätt till skolskjuts mellan modersmålsundervisningen och elevens hem enligt ordinarie regler för skolskjuts.

Resor mellan olika undervisningslokaler är inte skolskjuts i enlighet med skollagen.

2.3.12 Kompisåkning

Oskarshamns kommun erbjuder inte så kallad kompisåkning där en skolskjutsberättigad elev kan ta med sig en kompis i särskilt anordnade skolskjutsturer. Åker eleven skolskjuts med allmän kollektivtrafik får kompiserna följa med men då behöver hen lösa biljett.

2.3.13 Vid flytt inom kommunen

Om en elev flyttar inom kommunen har hen rätt till att gå kvar i befintlig skola. Däremot innebär det inte per automatik att eleven har rätt till skolskjuts till den befintliga skolan även om avståndskravet uppfylls.

Rätten till skolskjuts provas utifrån om eleven skulle varit berättigad skolskjuts till anvisad skola. Med anvisad skola menas den skola som kommunen skulle placerat eleven i med utgångspunkt från den nya bostadsadressen.

Elev i årskurs 9 som flyttar till annan adress inom kommunen efter att läsåret påbörjats har rätt till skolskjuts till befintlig skola resterande del av läsåret. Förutsatt är att avståndskravet uppfylls mellan den nya bostadsadressen och skolan.

2.3.14 Ändrade förutsättningar under pågående läsår

Beslut om skolskjuts fattas för ett läsår i taget. Av beslutet ska det framgå att beslutet är tidsbegränsat. Av beslutet ska det också framgå att kommunen vid förändring av de omständigheter som legat till grund för skolskjutsbeslutet kan komma att ändra beslutet.

Den enskilda eleven och dennes vårdnadshavare ska informeras om att de omgående ska anmäla till kommunen om de förutsättningar som låg till grund för kommunens beslut att bevilja skolskjuts förändrats.

3 Elevresor

3.1 Lagregler och överklagan

Följande lagar reglerar elevresor.

- Lag (1991:1110) om kommunernas skyldighet att svara för vissa elevresor.
- Förordning (1991:1120) om kommunernas skyldighet att svara för vissa elevresor.

I den lag som reglerar kommuners skyldighet att stå för kostnaderna för vissa elevresor finns inga bestämmelser om överklagande. Det innebär att beslut enligt dessa bestämmelser endast kan bli föremål för laglighetsprövning.

3.2 Vem är berättigad elevresor?

Elever i gymnasieskolan har inte rätt till skolskjuts. Emellertid har en elev som har rätt till studiehjälp enligt studiestödslagen (1999:1395) rätt till ersättning för elevresor om avståndet från elevens bostad (folkbokföringsadress) till skolan är minst sex km. Detsamma gäller för en elev som inte har uppnått åldern för att ha rätt till studiehjälp i form av studiebidrag enligt studiestödslagen, men som i övrigt uppfyller villkoren för bidraget. Avståndsmätning utförs från bostadens fastighetsgräns till skolans fastighetsgräns. Vid mätning används Oskarshamn kommuns GIS-system.

För en elev under 18 år som bor växelvis hos sina vårdnadshavare gäller hemkommunens skyldighet att, utifrån reglerna i elevreselagen, stå för kostnaden för elevens dagliga resor mellan bostaden och skolan i förhållande till båda dessa bostäder. Detta oavsett vilken av adresserna som eleven är folkbokförd på.

Ersättning erhålls huvudsakligen i form av resor med allmänna kommunikationer. För elev som bor där allmän kollektivtrafik saknas anordnas ej kompletterande skjuts men anslutningsbidrag kan erhållas. Ansökan om rätt till elevresor görs till gymnasieskolan som man är antagen till.

Gymnasieelev som genom olyckshändelse behöver särskild ordnad skolresa hänvisas till kommunens olycksfallsförsäkring angiven på kommunens hemsida www.oskarshamn.se.

Gymnasieelev som behöver särskild ordnad skolresa på grund av tillfälliga medicinska skäl kan efter särskild ansökan beviljas det av verksamhetsansvarig för gymnasieskolan.

Gymnasieelev som behöver särskild ordnad skolresa på grund av bestående medicinska skäl hänvisas till färdtjänsten, färdtjänstlagen (1997:736). Elev med beviljad färdtjänst kan efter särskild ansökan få en kontant ersättning för den faktiska egenavgiften med upp till högst 1/30 av basbeloppet.

3.3 Vad gäller vid rätt till elevresor?

Elever som har rätt till elevresor blir tilldelade färdbevis, vanligtvis i form av ett busskort kallat skolkort. Förlorat skolkort ska anmälas till skolans expedition för att spärras. Nytt skolkort erhålls mot fastställd avgift. Om eleven slutar skolan eller annars inte är berättigad till fria resor är eleven skyldig att lämna tillbaka skolkortet till skolans expedition.

Beviljas eleven inackorderingstillägg kan inte skolkort eller kontanta medel för elevresor beviljas. Inackorderingstillägg är en annan form av bidrag till elevresor.

Resor inom skolans verksamhet som sker under skoldagen, exempelvis studiebesök, friluftsdagar, praktik eller undervisning på annan plats räknas inte som elevresor som är bidragsgrundande enligt detta reglemente.

4 Allmänt om skolskjuts och elevresor

4.1 Ordningsregler

Elever som är beviljade skolskjuts eller elevresor ska följa de ordningsregler som gäller vid transport till och från skolan.

- På- och avstigning ska ske lugnt. Eleverna ska sitta kvar på sina platser tills fordonet har stannat vid avstigningsstället.
- Eleverna ska sitta stilla under färd. Säkerhetsbälten ska användas oavsett vilket skolskjutsfordon som används. Undantag för att använda säkerhetsbälten kan finnas om eleven är planerad på en allmän kollektivtrafik i stadstrafik som ej har säkerhetsbälten i fordonet.
- Förarens tillsägelser måste åtlydas. Föraren är skyldig att rapportera förseelser till Kalmar länstrafik som ansvarar för den operativa skolskjuts- och trafikplaneringen.

Kalmar länstrafik tar i sin tur kontakt med bildningsförvaltningen. Ersättningsanspråk kan komma att riktas mot den eller dem som orsakar skada på fordonen.

- Den som cyklar till uppsamlings-/hållplatsen ska ställa cykeln så att den inte är till hinder för andra trafikanter.

4.2 Avvikelse rapportering

Avvikelse i allmän kollektivtrafik eller skolskjutstransporter gällande säkerhet och tidshållning ska rapporteras till Kalmar länstrafik, <https://kalmarlanstrafik.se/Kundservice/>.

4.3 Vid extrema förhållanden

Vid vissa extrema förhållanden såsom oframkomligt väglag, naturkatastrof eller andra extraordinära omständigheter kan kommunen inte garantera att skolskjuts eller elevresor kan utföras i enlighet med vad som beslutats. I dessa fall utgår inte ersättning till eleven och dennes vårdnadshavare. Kommunen ska vid sådana förhållanden snarast upplysa om detta via lämpligt kommunikationsmedel, exempelvis via Unikum och/eller kommunens hemsida.

4.4 Avsteg från skolskjuts- och elevresoreglerna

Oskarshamns skolskjutsregler utgör tillämpning föreskrifter till gällande författningsbestämmelser om skolskjuts. Om reglerna i något avseende strider mot författningsbestämmelserna eller mot fastställd tolkning av skolskjutsbestämmelserna ska riktlinjerna inte tillämpas i dessa delar.

Om det på grund av särskilda skäl skulle framstå som orimligt att tillämpa gällande regler på så sätt som föreskrivs i ett enskilt ärende ska ärendet tas upp till behandling i bildningsnämnden och nämnden kan då i det enskilda fallet besluta om annan tillämpning av riktlinjerna.